

Έρχονται Χριστούγεννα!

Ας τα πρασινίσουμε για το καλό του περιβάλλοντος!

Δεκέμβρης, ο μήνας των Χριστουγέννων! Ο μήνας σπουδαίων εορτασμών για τη Χριστιανοσύνη αλλά και ο αγαπημένος μήνας μικρών και μεγάλων αφού συνδέεται με όμορφες οικογενειακές στιγμές, αγαπημένα πρόσωπα, στολισμούς, λαμπερά φώτα, δώρα, λαχταριστά εδέσματα, τραγούδια και παιχνίδια! Είναι, επίσης, ο μήνας του απολογισμού αλλά και των νέων στόχων κι αποφάσεων αφού σηματοδοτεί με το τέλος της χρονιάς το κλείσιμο ενός κύκλου και την αρχή ενός άλλου με το νέο έτος που έρχεται. Είναι, όμως, κι ο μήνας των υπερ καταναλωτικών συνθηγιών που δυστυχώς συμβάλλουν στην καταπόνηση του πλανήτη μας. Ποτέ δεν είναι αργά για να αλλάξουμε συνήθειες και να συμβάλουμε στην προστασία του πλανήτη μας! Μπορούμε να το κάνουμε ακόμη και την εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων κάνοντας πιο «πράσινες», δηλαδή οικολογικές ενέργειες. Πώς μπορούμε, όμως, να πρασινίσουμε τα Χριστούγεννα; Ακολουθούν μερικές ιδέες.

Χριστουγεννιάτικο δέντρο:

Αποφεύγουμε να αγοράσουμε πλαστικό, γιατί παρά το τι θα κρατήσει περισσότερα χρόνια, είναι φτιαγμένο από πετρέλαιο που όταν θα έρθει η ώρα να ο πετάξουμε, θα επιβαρύνουμε το περιβάλλον. Αν, παρ' όλα αυτά το αγοράσουμε, προτιμάμε πλαστικό δέντρο που είναι δυνατό να ανακυκλωθεί. Το φυσικό τοπικό δέντρο, έλατο ή κυπαρισσάκι, είναι πιο όμορφο αλλά παίρνουμε δεντράκια που έχουν κοπέι με την καθοδήγηση δασονόμων.

Μια υπέροχη ιδέα είναι να φυτέψουμε ένα φυσικό δεντράκι σε γλάστρα το οποίο μπορούμε να κρατήσουμε και να το στολίζουμε κάθε χρόνο. Μπορούμε μετά τις γιορτές να το μεταφυτέψουμε στην αυλή μας ή σε ένα πάρκο. Θα μπορούσαμε, ακόμη, να στολίσουμε κλαδιά δέντρων ή το πατροπαράδοτο ελληνικό καραβάκι με πολύχρωμα φωτάκια.

Χριστουγεννιάτικα στολίδια: Μπορούμε να φτιάξουμε τα δικά μας πιο οικονομικά, χειροποίητα στολίδια με ανακυκλώσιμα υλικά (χρωματιστές

κόλλες και περιτυλίγματα, ασπινόχαρτα, κορδελίτσες, απομεινάρια υφασμάτων κ.ά.) και υλικά που μπορούμε να βρούμε εύκολα στη φύση (κουκουναρία, κάστανα, ξύλα κανέλας, κλαδιά, ξερά φύλλα, φλοιούς δέντρων κ.ά.). Ωραία στολίδια μπορούν, ακόμη, να γίνουν κουλουράκια με ζυμάρι φτιαγμένα σε διάφορα σχήματα (αστεράκια, χιονάνθρωποι, σπιτάκια, αγγελάκια, τάρανδοι). Υπάρχουν καταπληκτικές ιδέες στο διαδίκτυο για να εμπνευστούμε, να περάσουμε όμορφα με τους δικούς μας ανθρώπους και να νιώσουμε τη χαρά της δημιουργίας.

Χριστουγεννιάτικοι φωτισμοί: Μπορούμε να είμαστε πιο φειδωλοί στη φωταγώγηση των εξωτερικών μας χώρων. Αυτό δε μας κάνει να είμαστε λιγότερο πιστοί χριστιανοί ή να μην απολαμβάνουμε την ομορφιά των Χριστουγέννων. Όταν αγοράζουμε λαμπάκια για το σπίτι, καλό είναι να επιλέγουμε αυτά με τη χαμηλότερη κατανάλωση ενέργειας ή LED. Θυμόμαστε, επίσης, να σβήνουμε τα φωτάκια όταν λείπουμε από το σπίτι ή όταν πηγαίνουμε για ύπνο.

Ευχετήριες κάρτες: Επιλέγουμε να στέλνουμε τις ευχές μας μέσω μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου αλλά κι άλλων μέσων επικοινωνίας. Με αυτό τον τρόπο, σώζουμε χιλιάδες δέντρα που κόβονται κάθε χρόνο για να φτιαχτούν δισεκατομμύρια ευχετήριες κάρτες ανά τον κόσμο οι οποίες καταλήγουν στα σκουπίδια. Αν, πάλι, είμαστε λάτρεις των παραδοσιακών καρτών, μπορούμε να επιλέξουμε να αγοράσουμε κάρτες από μια περιβαλλοντική

Ας πρασινίσουμε τα Χριστούγεννα για το καλό του περιβάλλοντος!

οργάνωση ή να φτιάξουμε χειροποίητες κάρτες από ανακυκλωμένο χαρτί.

Δώρα-παιχνίδια: Τι πιο όμορφο από το να προσφέρουμε στους αγαπημένους μας χειροποίητα δώρα, φτιαγμένα με πολλή αγάπη από εμάς τους ίδιους! Με αυτό τον τρόπο, αποφεύγουμε τα πλαστικά παιχνίδια που περιέχουν χημικές ουσίες βλαβερές για το ανθρώπινο σώμα και για το περιβάλλον αλλά και μειώνουμε την παραγωγή τόνων διοξειδίου του άνθρακα που παράγουν τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για να μεταφερθούν όλα αυτά τα παιχνίδια από χώρες μακρινές. Το σημαντικότερο απ' όλα τα δώρα, όμως, είναι ο χρόνος που αφιερώνουμε στα παιδιά μας, στον σύζυγο ή τη σύζυγο, στους γονείς και στους φίλους μας!

Μπαταρίες: Αν είναι, όμως, να αγοράσουμε παιχνίδια, ας αγοράσουμε παιχνίδια που δε χρειάζονται μπαταρίες για να λειτουργήσουν ή ας χρησιμοποιήσουμε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες. Αν πάλι χρησιμοποιήσουμε κανονικές μπαταρίες, πρέπει να μάθουμε να τις ανακυκλώνουμε όταν τελειώνουν.

Επαναχρησιμοποίηση παιχνιδιών και ρούχων: Αν τα παιδιά μας έχουν βαρεθεί κάποια τους παιχνίδια ή αν έχουν μεγαλώσει κι έχουμε αποθηκεύσει τα παιδικά τους παιχνίδια, μπορούμε να επιλέξουμε αυτά που είναι σε καλή κατάσταση και να τους ξαναδώσουμε ζωή! Πώς; Χαρίζοντάς τα σε συγγενικά μας παιδιά ή παιδιά που δεν μπορούν να αγοράσουν παιχνίδια, ή ακόμη σε ιδρύματα όπως ορφανοτροφεία και νοσοκομεία για παιδιά. Σίγουρα η κίνηση αυτή θα δώσει μεγάλη χαρά σε πολλά παιδιά!

Επαναχρησιμοποιημένα αντικείμενα για δώρα: Πολύ καλή ιδέα για δώρα σε αυτούς που αγαπάμε είναι η αναζήτηση μεταχειρισμένων αντικειμένων σε second hand καταστήματα ρούχων, παλαιοπωλεία και κοσμηματοπωλεία. Με αυτό τον τρόπο βοηθάμε να μειωθούν τα αντικείμενα που πετιούνται στις χωματερές και εξοικονομούνται πρώτες ύλες και ενέργεια που απαιτούνται για την κατασκευή καινούριων.

Συσκευασίες και περιτυλίγματα: Οι συσκευασίες δώρων αλλά και τα γιορτινά χάρτινα περιτυλίγματα καταλήγουν στα σκουπίδια. Θα μπορούσαμε να κάνουμε εμείς τις συσκευασίες

και το τύλιγμα χρησιμοποιώντας ανακυκλωμένο χαρτί, υφάσματα ή επαναχρησιμοποιήσιμα κουτιά ή να μη συσκευάσουμε καθόλου το δώρο μας. Δε θα μειωθεί η χαρά που θα πάρουν οι παραλήπτες των δώρων, θα μειωθεί όμως η σπατάλη χαρτιού και θα σωθούν χιλιάδες δέντρα!

Γιορτινό τραπέζι: Προτιμάμε να ψωνίζουμε βιολογικά προϊόντα για την ετοιμασία του γιορτινού τραπεζιού και αν είναι δυνατό με την ελάχιστη δυνατή συσκευασία. Επίσης, αποφεύγουμε να ετοιμάσουμε υπερβολικές ποσότητες φαγητού που θα περισσέψουν και μάλλον θα πεταχτούν στα σκουπίδια την επόμενη μέρα. Αν κάτι περισσέψει, εννοείται ότι το τρώμε τις επόμενες μέρες, δε θα πάθουμε κάτι αν φάμε το ίδιο φαγητό.

Εφαρμόζοντας κάποια από τα παραπάνω, θα καταφέρουμε να κάνουμε πιο «πράσινα» τα Χριστούγεννά μας. Ταυτόχρονα, θα προσφέρουμε την αγάπη, τη φροντίδα και το ενδιαφέρον μας τόσο στους αγαπημένους μας όσο και στη μητέρα Γη, τον πλανήτη μας που επιβάλλεται να τον προστατεύσουμε για να συνεχίσει κι αυτός να φιλοξενεί εμάς αλλά και τα παιδιά μας!

Όμορφα, πράσινα Χριστούγεννα να έχετε όλοι!

Η χριστουγεννιάτικη γιορτή του σχολείου μας έγινε φέτος στις 14 Δεκεμβρίου. Τα παιδιά των Γ' κι Ε' τάξεων του σχολείου παρουσίασαν το θεατρικό ' Άννυ', βασισμένο στο ομώνυμο διάσημο μιούζικαλ του Thomas Meehan και μυθιστόρημα. Το θεατρικό καταπιάνεται με την ιστορία της Άννυ, ενός εντεκάχρονου κοριτσιού που μεγαλώνει σε ένα ορφανοτροφείο. Η μαρτυρική ζωή στο ορφανοτροφείο κάνει την Άννυ να εγκαταλείψει το ίδρυμα, ελπίζοντας να βρει τους γονείς της. Η γνωριμία του κοριτσιού με έναν επιχειρηματία, της αλλάζει τη ζωή. Μπράβο σε όλα τα παιδιά και τις δασκάλες τους για την υπέροχη γιορτή!

Χριστουγεννιάτικη γιορτή

Χριστουγεννιάτικο παζαράκι και δώρα από τον Σύνδεσμο Γονέων του σχολείου μας

Ο Σύνδεσμος Γονέων του σχολείου μας οργάνωσε τη νύκτα της χριστουγεννιάτικης γιορτής παζαράκι με χριστουγεννιάτικες λιχουδιές, τοπικά ποτά και άλλα προϊόντα, τυχερές μπότρες-έκπληξη για τα παιδιά και χειροποίητα στολίδια.

Την τελευταία μέρα πριν τις γιορτές των Χριστουγέννων ο πρόεδρος και άλλα μέλη του Συνδέσμου Γονέων επισκέφτηκαν το σχολείο μας παρέα με τον Άγιο Βασίλη, τον Ρούντολφ και τα ζωτικά του και μοίρασαν δώρα στα παιδιά.

Πολύ όμορφο, έξυπνο και οικολογικό ήταν το δωράκι που έδωσαν σε όλα τα παιδιά, έναν χιονάνθρωπο φτιαγμένο από ανακυκλώσιμα γυάλινα μπουκαλάκια γεμάτο με λαχταριστά μαρσμάλλου. Θερμές ευχαριστίες στον Σύνδεσμο Γονέων για την προσφορά του στο σχολείο!

Χριστουγεννιάτικες δημιουργίες από ανακυκλώσιμα ή φυσικά υλικά

Τα παιδιά της Γ' τάξης μάζεψαν κουκουνάρια που είχαν πέσει από τα πεύκα της σχολικής αυλής. Τα έβαψαν και τα διακόσμησαν με πολύχρωμα bon bon. Έφτιαξαν, έτσι, πολύ όμορφα χριστουγεννιάτικα διακοσμητικά.

Χριστουγεννιάτικες δημιουργίες από ανακυκλώσιμα ή φυσικά υλικά

Τα παιδιά της Α΄ και Στ΄ τάξης έφτιαξαν τα δικά τους χειροποίητα χριστουγεννιάτικα διακοσμητικά χρησιμοποιώντας ανακυκλώσιμα υλικά. Άδεια χάρτινα κουτιά, τενεκεδάκια αναψυκτικών, ρολά τουαλέτας, τούλια, φελλοί, πώματα, άδεια μπουκάλια, χάρτινα πιάτα, ξυλάκια, κορδέλες κ. ά. μετατράπηκαν με τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των παιδιών σε αριστουργήματα που στόλισαν τα φετινά χριστουγεννιάτικα δέντρα των τάξεων!

Yummy!!!

Φτιάχνοντας χριστουγεννιάτικες λιχουδιές!

Yummy!!!

Χριστούγεννα χωρίς λιχουδιές δε μυρίζουν Χριστούγεννα! Τα παιδιά της Στ' τάξης φόρεσαν τις ποδιές τους, μπήκαν στην κουζίνα κι έφτιαξαν στο μάθημα της Αγωγής Υγείας χριστουγεννιάτικα μπιστοτάκια μπισκοτάκια. Τα παιδιά απόλαυσαν τόσο τη διαδικασία όσο και τα ίδια τα μπιστοτάκια!

ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΟΥΛΙΠΑ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ (Tulipa Cypria)

Κείμενο: Αναστάσιος Χρίστου, Στ΄ 1

Η κυπριακή τουλίπα είναι ενδημικό φυτό της Κύπρου. Είναι ένα όρθιο πολυετές βολβώδες βότανο. Το ύψος του, όταν ανθίζει, είναι περίπου 15–40 cm. Έχει λεία, γλαυκά φύλλα. Τα τέσσερα φύλλα του είναι σαρκώδη και λογχοειδή. Τα δύο στη βάση είναι μεγαλύτερα, λογχοειδή με κυματιστά περιθώρια. Τα δύο ψηλότερα φύλλα είναι πολύ μικρότερα, σχεδόν γραμμικά. Έχει ένα σκούρο κόκκινο χρώμα, εσωτερικά με μια μαύρη κηλίδα που οριοθετείται από μια κίτρινη ζώνη. Ανθίζει Μάρτιο και Απρίλιο. Ο καρπός είναι κάψουλα. Η κυπριακή τουλίπα ευδοκίμει στο Πολέμι, ένα χωριό της επαρχίας Πάφου. Κάθε χρόνο γίνεται στο χωριό ετήσιο φεστιβάλ τουλίπας. Δυστυχώς, η έντονη γεωργική δραστηριότητα καθώς και η χρήση φυτοφαρμάκων θέτουν απειλούν την ύπαρξη του όμορφου αυτού αγριολούλουδου.

Κυπριακό γραμματόσημο που απεικονίζει την κυπριακή τουλίπα.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The material of the project reflects only the author's views. The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission or the Hellenic National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

"Η Τουλίπα"
Ζωγραφιά από τη μαθήτριά
της Στ΄ 1 Εμμέλεια Ευτυχίου.

"Η κυπριακή τουλίπα"
Ζωγραφιά από τον μαθητή
της Στ΄ 1 Χρήστο Καττιτζί.